

Bilten

- * Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)
- * Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)
- * Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava
- * Aktivnosti za ostale pravne profesije
- * Ostale Aktivnosti

Mart 2020

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Sudska zaštita u slučajevima imovinskog prava, servituta i ometanja poseda

03-04 Marta 2020.godine, Akademija Pravde je u sklopu Programa za Kontinuirane Obuke (PKO), u saradnji sa projektom finansiranim od strane EU "Podrška Građanskom Zakoniku-Faza 2", organizovala obuku na temu "Sudska zaštita u slučajevima imovinskog prava, servituta i ometanja poseda".

Cilj ove obuke je unapređenje znanja učesnika u vezi sa sudske zaštitom u slučajevima ometanja poseda i servituta.

Prvog dana obuke je diskutovano o ovlašćenjima imovinskog prava, poseda i imovine, karakteristikama imovinskog prava, ograničenjima imovinskog prava, susedsko pravo, utisci, važnost zaštite imovinskog prava, tužbe za zaštitu imovinskog prava, vrste tužbi, reivindikaciona tužba, publicijanska tužba, negatorska tužba tj. Actio negatoria, priroda posedovanja, pojam posedovanja, objekat posedovanja, elementi posedovanja, vrste posedovanja, sticanje i gubitak poseda, zaštita poseda i nadležnosti.

Drugog dana je obrađen rok za obaveznu e-gzekuciju odluke, servitut kao stvarno pravo nad stvari u tuđem vlasništvu, objekat servituta, subjekti servituta, podela servituta, način sticanja

servituta, ukidanje servituta, ukidanje stvarnog servituta, ukidanje ličnog servituta.

U toku obuke je naglašeno da u postupku koji se odvija vezano na sporove zbog ometanja poseda, kao posebni parnični postupak koji je regulisan odredbama Zakona za Parnični Postupak, sud pruža sudsку zaštitu licu kojem je oduzeta stvar iz poseda ili koje je ometeno pri korišćenju stvari. Navedenim zakonskim odredbama se omogućuje brzo i efikasno ponovno odlučivanje o neregulisanom faktičkom stanju, gde razmatranje pitanja prema tužbi zbog ometanja poseda od strane suda će biti ograničen samo konstatacijom i dokazivanjem činjenica zadnjeg stanja posedovanja i ometanja koje se desilo.

Metodologija obuke je kombinovana, korišćene su interaktivne metode diskusije i razrada slučajeva, rad u grupama i razrađeni su praktični slučajevi.

Korisnici ove obuke su Sudije iz Specijalne Komore Vrhovnog Suda, Apelacionog Suda, Osnovnih Sudova iz svih regija Kosova i Profesionalni saradnici.

Posredovanje sa krivičnog, građanskog i ekonomskog aspekta Regija Mitrovica

4. Marta 2020.godine, Akademija Pravde je u sklopu Programa Kontinuiranih Obuka (PKO) u saradnji sa Programom USAID-a Komercijalno Pravosuđe, sproveđenog od strane CHECCHI and COMPANY, održala obuku na temu: "Posredovanje sa Građanskog, Krivičnog i Ekonomskog aspekta".

Cilj ove obuke je unapređenje znanja učesnika u vezi sa novostima Zakona br. 06/-009 o Posredovanju, kao i o što lakoj identifikaciji predmeta prikladnih za upućivanje na postupak posredovanja.

U sklopu ove obuke su obrađene sledeće teme: načela posredovanja, pokretanje postupka posredovanja, obavezno posredovanje, postupak i dužnosti sudija, razvoj postupka posredovanja, sporazum o posredovanju i njegovi efekti, prava i obaveze stranaka u postupku posredovanja.

Takođe je diskutovano i o upućivanju predmeta u postupak posredovanja, što je u nadležnosti suda ne zaobilazeći volju parničnih stranaka i u skladu sa relevantnim zakonskim odredbama.

Ova obuka je poslužila kao orientacija za sudsije i ostalo osoblje u sudovima i tužilaštvarima za lakšu identifikaciju sporova prikladnih za upućivanje u postupak posredovanja, kao i ostali predmeti za koje se predviđa obavezno posredovanje.

Metodologija koja je korišćena je bila kombinovanog karaktera, sa teorijski objašnjajima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ovih obuka su bili: Sudije, tužioci, profesionalni saradnici i posrednici iz regije Mitrovice.

Krivični postupak u kojem su uključeni vršioci sa mentalnim poremećajima

10. marta 2020.godine, Akademija Pravde u saradnji sa GIZ-LARP-om, u sklopu Programa za Kontinuirane Obuke, je održala obuku na temu "Krivični postupak u kojem su uključeni vršioci sa mentalnim poremećajima".

Cilj obuke je usavršavanje stručnih veština sudija i tužilaca u pravilnom sprovođenju specifičnih postupaka kod slučajeva u kojima su uključeni vršioci krivičnih dela sa mentalnim poremećajima, kao i u smislu uslova vezanih za sposobnost ovih osoba da im bude suđeno.

U toku ove obuke su obrađene sledeće teme: domaći zakonski okvir koji reguliše ovu oblast, uslovi za izricanje mera za obavezno lečenje. Posebice je diskutovano o obaveznom

psihijatrijskom lečenju sa zadržavanjem u zdravstvenim ustanovama kao i obavezno lečenje na slobodi.

Takođe je diskutovano i o sprovođenju psihijatrijskog pregleda od strane veštaka, cilj ovog pregleda i faze nalaganja psihijatrijskog lečenja i pritom je potenciran i nezadovoljavajući nivo ekspertiza koje pripremaju veštaci. Posvećena je pažnja i pritvoru i posebnim uslovima koji se moraju ispuniti kako bi se odredio pritvor osobama sa mentalnim poremećajima.

Korisnici ove obuke su bile sudije, tužioci i profesionalni saradnici iz svih regija Kosova.

Posredovanje sa krivičnog, građanskog i ekonomskog aspekta Regija Peć

11. marta 2020. godine, Akademija Pravde je u sklopu Programa za Kontinuirane Obuke (PKO) u saradnji sa Programom USAID-a Komercijalno Pravosuđe, koji sprovodi CHECCHI and COMPANY CONSULTING, ostvarila obuku na temu "Posredovanje sa krivičnog, građanskog i ekonomskog aspekta".

Cilj ove obuke je unapređivanje znanja učesnika u vezi novosti Zakona br. 06-009 o Posredovanju, kao i lakše identifikacije predmeta prikladnih za upućivanje u postupak posredovanja.

U sklopu ove obuke su obrađene sledeće teme: načela posredovanja, pokretanje postupka posredovanja, obavezno posredovanje, postupak i sudske obaveze, razvoj postupka posredovanja, sporazum o posredovanju i njegovi efekti, prava i obaveze stranaka u postupku posredovanja.

Takođe je diskutovano i o upućivanju predmeta u postupak posredovanja što je u nadležnosti sudija ne zanemarujući volju parničnih stranaka i u skladu sa relevantnim zakonskim odredbama.

Ova obuka je poslužila kao orientacija sudijama i ostalom osoblju sudova i tužilaštava za što lakšu identifikaciju sporova prikladnih za upućivanje u postupak posredovanja, kao i predmeta za koje se predviđa obavezno posredovanje.

Metodologija koja je sprovedena je kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ovih obuka su: sudije, tužioci i profesionalni saradnici i posrednici iz regije Pećи.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Održane aktivnosti u sklopu početnih obuka za novoimenovane tužioce, generacija (VIII)

U toku marta meseca je nastavljeno održavanje teorijskih i praktičnih obuka prema kalendaru. U sklopu teorijskih obuka za novoimenovane tužioci je održano (8) sesija obuka iz modula: Zakonik o Krivičnom Postupku, Pravni nacionalni i međunarodni poredak i Lične i inter-disciplinske veštine.

Iz pod-modula "Pretres i konfiskacija" su od- ržane tri (3) sesije obuka, gde su tužioци usavršili svoje znanje u vezi sledećih tema: Zakon o proširenim nadležnostima konfiskacije, raz- rađujući ih studijskim slučajevima iz domaćih sudova.

U sklopu pod-modula "EKLJP"-a su održane tri (3) sesije obuke gde su učesnici bili u prilici da usavrše svoje znanje vezano za: Član 6.1, član 6.2 i 6.3 ove Konvenccije, pravo na pristup sudu, načelo jednakosti lekova, opravdane odluke i

adekvatno vreme i potrebne olakšice za pri-premu odbrane tretirajući i slučajeve kao što su: Lauz protiv Austrije i Artico protiv Italije.

Takođe su tužioc i ostvarili dve (2) sesije iz pod-modula: "Profesionalna Etika" pri čemu su obrađene teme: Istorija etičkih kodova, istorijska evolucija i glavne škole filozofske etike, etički kod-instrument za garanciju integriteta sudija/tužilaca i instrument za njihovo disciplinisanje i disciplinisanje sudske i ne-sudske delatnosti sudija i sudija porotnika kao i nezavisni i nepristrasni sud kreiran zakonom.

U ovom periodu su novoimenovani tužioci ostvarili (6) dana praktične obuke u tužilaštvu.

Početnu obuku prati 12 novoimenovanih tužilaca generacija (VIII).

Održane aktivnosti u sklopu početnih obuka za novoimenovane sudsije, generacija VII

Komponenta teorijske obuke, za ovaj period je ispunjena ostvarujući sledeće aktivnosti: ukupno 8 sesija obuke je održano iz modula: Zakonik krivičnog postupka i Zakonodavstvo i dopunske veštine.

U sklopu pod-modula "Razvoj sudske veštine" su održane tri (3)sesije obuke gde su novoimenovane sudsije stekle novo znanje u vezi sa: Uvodnom reči, strateškim razmatranjima i onim vezanim za dokaze, značenje, pravila i tehnike unakrsnog ispitivanja i sa završnom reči.

Iz pod-modula "Prvo saslušanje, drugo saslušanje i sudsko razmatranje" su održane (3) sesije obuke, gde su sudsije bile u mogućnosti da obrade sledeće teme: Sudsko razmatranje, preduslove, odlaganje, prekid i vreme okončavanja sudskog razmatranja, zapisnik i početak sudskog razmatranja i izjašnjavanje optuženog.

U toku ostvarenja teorijske obuke sudsije su ostvarile još (2) sesije obuke iz pod-modula "Dokazi u krivičnom postupku" gde su učesnici usavršili svoje znanje u vezi: Opštih pravila o dokazima i njihovoj proceni kao i o iskazu okriviljenog kao dokazu i iskazu svedoka u toku krivičnog postupka.

Takođe, u sklopu početnih obuka pri realizaciji praktičnih obuka u sklopu teme "Razvoj sudske veštine" novoimenovane sudsije su odražale "Simulaciju za tehnike ispitivanja" u Osnovnom Sudu u Prištini.

U tom periodu su novoimenovane sudsije ostvarile (6) dana praktične obuke u relevantnim sudovima kao što je i predviđeno programom obuka.

Početnu obuku prati 37 novoimenovanih sudsija generacije (VII) od kojih 7 sudsija pripada srpskoj zajednici.

Aktivnosti za administrativno osoblje sudova i tužilaštava

Sudski i tužilački sistem, struktura i ovlašćenja

Dana 06 marta 2020, Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane Obuke (PKO) sprovedla obuku na temu "Sudski i tužilački sistem, struktura i ovlašćenja".

Glavna svrha ove obuke bila je unapređivanje znanja učesnika o nadležnostima, mandatu, planiranju, organizaciji kontrole i pravnom okviru za upravljanje sudskom i tužilačkom upravom.

Tokom ove obuke, razmatrana su trenutna dešavanja u vezi sa radom SSK-a i TSK-a, njihove najvažnije odluke, glavni normativni akti i različite politike upravljanja sistemima.

Takođe su razgovarani o izazovima u ostvarivanju mandata dva saveta.

Obuka je sprovedena putem teorijskih objašnjenja i interaktivnih diskusija, u tom slučaju su učesnici imali priliku da postave različita pitanja o pitanjima koja su bila u fokusu obuke.

Korisnici ove obuke bili su administrativno osoblje iz svih nivoa sudova i tužilaštava, odnosno pravni službenici, administrativni referenti, kao i zvaničnici medija i odnosa sa javnošću.

Ostale Aktivnosti

Program stažiranja kandidata ENM-a na Kosovu u organizaciji Akademije Pravde

03-13 marta 2020, Akademija Pravde organizovala je program stažiranja u pravosudnim institucijama na Kosovu za kandidate Škole Magistrata u Francuskoj (ENM). Ovaj program je deo saradnje koju Akademija Pravde ima sa Školom Magistrata preko Francuske Ambasade na Kosovu već nekoliko godina.

Prvog dana programa stažiranja, kandidatkinje je na sastanku dočekao izvršni

Direktor Akademije Pravde, g. Enver Fejzullahu i Koordinatorka Programa gđa. Valmira Pefqeli, gde su kandidatkinje iz Škole Magistrata u Francuskoj (ENM) upoznati sa organizacijom i sistemom programa Akademije Pravde, pravosudnim sistemom uopšte, i dobili su uputstva da nastave boravak u relevantnim institucijama, u zavisnosti od tema koje ih zanimaju.

U okviru ove posete, kandidatkinje ENM pohađali su sesiju u Početnom Programu za novoimenovane tužioce (VIII generacija). Organizovan je i sastanak sa Glavnim Tužiocem Osnovnog Tužilaštva u Prištini, g. Kujtim Munishi, koji ih je pozdravio i izrazio spremnost da bude domaćin tokom jedne nedelje njihove prakse u kancelarijama Osnovnog Tužilaštva u Prištini.

Procena Potreba za Obukom Komercijalne Pravde

Dana 12.marta 2020. u okviru Akademije Pravde, u prisustvu sudske privredne i fiskalne divizije administrativnog odeljenja, obrađena je analiza potreba za obukom komercijalnog prava za sudske i administrativne osoblje, u saradnji sa programom USAID-a – Komercijalna Pravda koji sprovodi Checchi and Company Consulting.

Svrha ove prezentacije bila je analiza i pronalaženje ključnih nalaza o potrebama za obukom, kao i potvrda nalaza i dogovor programa obuke od strane sudske privredne i fiskalne divizije administrativnog odeljenja, i administrativnog osoblja suda iz privrednog odeljenja.

Povodom prezentacije istaknuto je da program

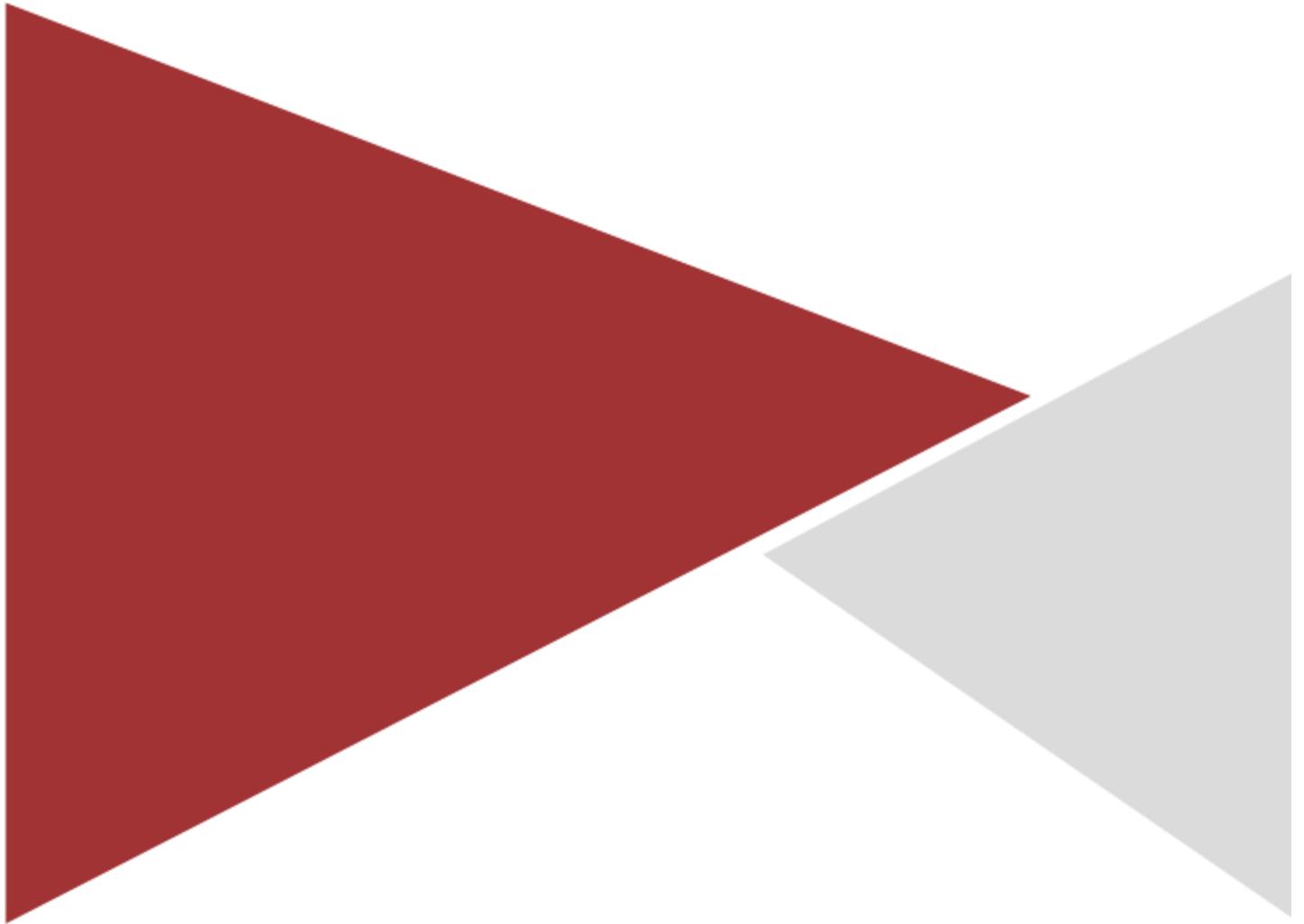
USAID-a podržava uspostavljanje Privrednog Suda i osnaživanje sudske i njegovog osoblja sa posebnim naglaskom na sprovođenje programa obuke u okviru Akademije Pravde. Glavni nalazi su dodatno istaknuti naglašavanjem obuke zasnovane na kompetencijama, sveobuhvatnim programima modularne strukture, specijalizovanom obukom, metodologijom zasnovanom na slučajevima, kao i obuka trenera.

Dalje je rečeno da program ima za cilj da pored znanja iz stručne kompetencije za komercijalnu pravdu obezbedi i znanje u smislu pisanja i pravnog rezonovanja, etike i informacione tehnologije.

Nakon prezentacije ove analize od strane stručnjaka USAID projekta, sudske i administrativne osoblje privredne i fiskalne divizije administrativnog odeljenja su izrazili spretnost da učestvuju u ovim obukama, naglašavajući potrebu za povećanjem kapaciteta sadašnjih sudske i administrativne osoblje privredne i fiskalne divizije administrativnog odeljenja.

Učesnici ovog sastanka bili su sudske i administrativne osoblje privredne i fiskalne divizije administrativnog odeljenja

Adresa “Lagija e Spitalit”
Rr. Muharrem Fejza p.n
Prishtinë, Republika e Kosovës

Tel: + 383 38 200 18 660
E-mail: infoad@rks-gov.net
<https://ad.rks-gov.net>